

Vážený pan
Doc. MUDr. Roman Šmucler
Prezident České stomatologické komory

a

Vážení členové představenstva České stomatologické komory

Slavojova 270/22
128 00 Praha 2

V Praze dne 10.12. 2020

Vážený pane prezidente, Vážení členové představenstva,

dovolujeme si tímto navázat na vzájemný dialog, jehož obsahem je diskuze o rozdílných pohledech na otázku regulace a provádění odborného dohledu zubními lékaři nad stanovenými činnostmi dentální hygienistky.

Důvodem, pro který Vás tímto oslovujeme, je fakt, že dne 12. prosince 2020 má být konán sněm České stomatologické komory. Rádi bychom příležitost konání sněmu Vaší komory využili k tomu, aby členům sněmu mohlo být prezentováno toto stanovisko Asociace dentálních hygienistek ČR k problematice otázky regulace a provádění odborného dohledu zubními lékaři nad stanovenými činnostmi dentální hygienistky, jež vyplývají ze schváleného závazného stanoviska České stomatologické komory č. 1/2019. Přestože závazné stanovisko ukládá povinnosti výlučně zubním lékařům, týkají se dopady, které jeho realizace přinese, především samotných dentálních hygienistek.

Asociace dentálních hygienistek ČR nově zaváděnou regulaci nikdy nepožadovala a má oproti České stomatologické komoře na věc odlišný pohled. Domníváme se, že nová plošná pravidla pro výkon odborného dohledu ze strany zubních lékařů nejsou vhodná, ani potřebná. Z právních předpisů vyplývá, že odborný dohled má být zabezpečován prostřednictvím dosažitelnosti rady a pomoci zubního lékaře, a to v rozsahu, který zubní lékař určí. V souladu s výkladovým stanoviskem ministerstva zdravotnictví platí, že zvážení způsobu a rozsahu odborného dohledu má být individuální s ohledem zejména na druh poskytované péče, stav pacienta, zkušenosti a schopnosti dohlíženého zdravotnického pracovníka (dentální hygienistky).

Závazné stanovisko, na rozdíl od výše zmíněných zásad, stanovuje způsob výkonu odborného dohledu plošně, a tedy v rozporu s požadavkem na individuální nastavení odborného dohledu každým zubním lékařem. Nová úprava odborného dohledu zubními lékaři stanovuje povinnosti navíc oproti právním předpisům, neboť podle ní má být odborný dohled vždy vykonáván ve stejném zdravotnickém zařízení nebo alespoň ve stejné budově, v níž dentální hygienistka činnosti, ke kterým je odborný dohled potřeba, vykonává, a to po celou pracovní dobu dentální hygienistky.

Podle našeho přesvědčení pro tak striktní a plošnou regulaci není dostatečný věcně opodstatněný důvod. Standardní zákroky dentální hygienistky, k nimž je potřeba odborný dohled, nejsou komplikované, ani zvýšeně rizikové pro zdraví pacienta, a pokud se vyskytne jakýkoli problém, nejedná se o problém natolik urgentní, aby zubní lékař musel být bezprostředně fyzicky dostupný. Není nám znám jediný případ, kdy by v souvislosti s poskytnutím zákroku dentální hygieny došlo k vážnému ohrožení nebo poškození zdraví pacienta. Naopak zastáváme názor, že vyhovující je současný stav, kdy je na každém zubním lékaři, aby při zohlednění zkušeností dentálních hygienistek zvážil, v jakém rozsahu bude odborný dohled provádět.

Stanovení plošné povinnosti výkonu odborného dohledu, které zavádí závazné stanovisko Vaší komory, nejenže významným způsobem omezí výkon činnosti dentálních hygienistek a pro část z nich bude znamenat i významnou ekonomickou újmu, ale bude i značně omezující pro některé zubní lékaře. Obvyklou praxí například je, že zubní lékaři zaměstnávají ve své ordinaci i dentální hygienistku, která poskytuje služby pacientům po ordinaci době zubního lékaře a na tomtéž křesle. Po nabytí účinnosti stanoviska již ale podobná praxe při výkonu činností, k nimž je potřeba odborného dohledu, nebude možná.

Od doby, kdy sněm České stomatologické komory závazné stanovisko schválil, proběhla podnětná komunikace mezi námi a vedením Vaší komory. Uskutěčnila se také dvě jednání přímo s panem prezidentem doc. MUDr. Romanem Šmuclerem CSc., jedno z nich i za účasti ministra zdravotnictví Mgr. et Mgr. Adama Vojtěcha a jeho náměstka, a to v sídle ministerstva. Při jednání naši zástupci, mimo jiné, navrhovali kompromisní návrh na změnu stanoviska, který by znamenal, že zpřísněná forma výkonu odborného dohledu dle závazného stanoviska by se týkala pouze dohledu nad dentálními hygienistkami v rozmezí 3–5 let od získání odborné způsobilosti. Tento kompromis považujeme za rozumný, jelikož zohledňuje možnou ne zcela dostatečnou praktickou zkušenost absolventů oboru a tedy i možnost častější potřeby dosažitelnosti rady a pomoci. Po stanovené době již ale přestává existovat i hypotetická potřeba, aby byla dosažitelnost rady a pomoci stanovena paušálním způsobem pro všechny zubní lékaře a mělo by být na každém zubním lékaři, jak si svůj „režim“ s dentální hygienistkou nastaví (tak, jak to uvádí zákon).

Bohužel, i přes proběhlou diskuzi, do dnešního dne nedošlo ke změně postoje Vaší komory a do nabytí účinnosti nové regulace odborného dohledu nad dentálními hygienistkami zbývá jen několik málo dní. Jelikož vnímáme konání sněmu jako poslední šanci, kdy je možné regulaci pozměnit, dáváme podnět, aby Česká stomatologická komora opětovně celou záležitost projednala. Náš návrh na kompromisní znění zůstává tentýž, jak byl zmíněn.

Závěrem bychom rádi konstatovali, že naše asociace si velice váží spolupráce s Vaší komorou. Jak jsme již ve vzájemné komunikaci zmínili, kvitujeme, že Česká stomatologická komora má zájem na diskuzi na téma optimalizace efektivity výkonů v rámci práce dentálního týmu. Naším společným cílem je, aby spolupráce mezi zubními lékaři a dentálními hygienistkami probíhala způsobem, který zaručí co nejvyšší standard péče o zdraví pacientů a aby dentální hygiena byla i nadále platnou součástí medicínské péče v oblasti orálního zdraví založené na vědeckých důkazech.

S pozdravem a úctou

Prezidium Asociace dentálních hygienistek